

iznosi 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta ili od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje pravo garantovano Ustavom (čl. 84, st. 1 ZUS). Ipak, ukoliko lice iz opravdanih razloga propusti rok za podnošenje ustanove žalbe Ustavni sud će dozvoliti povraćaj u predašnje stanje ako to lice u roku od 15 dana od dana prestanka razloga koji je izazvao propuštanje istovremeno podnese predlog za povraćaj u predašnje stanje i ustanovnu žalbu (čl. 84, st. 2 ZUS). Po isteku 3 meseca od dana propuštanja ne može se tražiti povraćaj u predašnje stanje (čl. 84, st. 3 ZUS).

U slučaju izjavljivanja ustanove žalbe zbog propuštanja preduzimanja odgovarajuće radnje rok se računa u svakom konkretnom slučaju zavisno od ponašanja organa i ponašanja podnosioca ustanove žalbe.

Ovlašćenja Ustavnog suda u slučaju usvajanja ustanove žalbe definisana članom 89, st. 2 ZUS široko su postavljena i uključuju poništavanje pojedinačnog akta, zabranu daljeg vršenja ili naredbu vršenja određene radnje i određivanje uklanjanja štetnih posledica u određenom roku. Ako je pojedinačnim aktom ili radnjom povređeno ili uskraćeno pravo više lica, a samo neko od njih je izjavilo ustanovnu žalbu, konačna odluka se odnosi na sva lica koja se nalaze u istoj pravnoj situaciji (čl. 87 ZUS).

Ukoliko Ustavni sud nađe da su u krivičnom postupku povređena prava osuđenog, a povreda je takva da je imala uticaja na zakonito i pravilno donošenje presude ili je povređeno ili uskraćeno ljudsko pravo i sloboda okriviljenog ili drugog učesnika u postupku koje je zajemčeno Ustavom, Zakonik o krivičnom postupku predviđa mogućnost podnošenja zahteva za zaštitu zakonitosti. Slično rešenje postoji i u Zakonu o parničnom postupku.

Ustavni sud može da poništi odluku redovnog suda kada ustanovi da je tom odlukom povređeno neko ljudsko pravo. Kada odlučuje o postojanju povrede ljudskih prava Ustavni sud je takođe ovlašćen da odluči i o naknadni šteti ukoliko je takav zahtev postavljen u ustanovnoj žalbi.

4. Nezavisne institucije za zaštitu ljudskih prava.

4.1. Opšte.

Nezavisne institucije funkcionišu u sistemu Srbije već nekoliko godina. Poverenik za informacije od javnog značaja izabran je decembra 2004. da bi od 2009. godine, kada je počela primena Zakona o zaštiti podataka o ličnosti preuzeo i tu nadležnost. Skupština Srbije je 2011. godine ponovo izabrala Rodoljuba Šabića na mesto Poverenika.

Zaštitnik građana, Saša Janković, izabran je na ovu dužnost 2007. godine u skladu sa Zakonom o Zaštitniku građana, a 2012. godine je ponovo izabran na ovu funkciju. Izbor članova Saveta Državne revizorske institucije (DRI) obavljen je 2007. godine, kada i izbor predsednika DRI, Radoslava Sretenovića, koji je prošle godine ponovo izabran na mesto predsednika a na osnovu Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji.

Zakon o Agenciji za borbu protiv korupcije usvojen je 2008. godine a u martu 2009. godine izabrani su članovi Odbora Agencije za borbu protiv korupcije, direktor i zamenik direktora. Novi direktor, Tatjana Babić, i zamenik direktora, Vladan Joksimović, izabrani su u 2013. godini.